Melléklet
Mátraszentimre Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
33/2025. (IV.29.) határozatához

Mátraszentimre Községi Önkormányzat

Gazdasági Programja
2024-2029.

MÁTRASZENTIMRE

Jóváhagyta: Mátraszentimre Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 33/2025. (IV.29.) határozatával

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésének és elfogadásának célja és így a helyi önkormányzat felelőssége, hogy egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön a település. Ezen hosszú távú fejlesztési elképzelések a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szólhatnak.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. § -a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket. A gazdasági program összeállítása során általában az alábbiak kerülhetnek figyelembevételre:
- a képviselő-testület és a polgármester elképzelései;
- a polgármester adott ciklusra vonatkozó programja, víziója, - a lakosság által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A tervezés és a stratégia készítés esetében nem másról van szó, minthogy a mindenkori döntéshozó egyrészt felméri a stratégia készítés időpontjában fennálló állapotokat (kiindulási állapot), majd azonosítja a saját érdekében álló célokat (dönt arról, hogy mit akar), majd az érdekeltek véleményét, tanácsait figyelembe véve meghatározza a cél eléréséhez szükséges leglogikusabb utat (stratégia), illetőleg az ennek megvalósításához szükséges teendők sorát (program).

Tehát azt mondhatjuk, hogy a stratégiai tervezés esetében a cél és az eszköz logikus egymáshoz rendeléséről van szó.

Mátraszentimre község gazdasági programjában a kiindulási helyzet felvázolása a rendszer teljes egészét magában foglalja.

A gazdasági programnak választ kell adnia:
- a község üzemeltetés fenntarthatóságának kérdéseire
- a községi infrastruktúra fejlesztése, illetve szinten tartásának kérdéseire
- a település-együttes adottságaiból eredően a fő bevételi forrásokat meghatározó idegenforgalmi attrakciók, látnivalók fejlesztési lehetőségeire
- programok, rendezvények szervezésére
- fenti feladatok megfelelő marketingjének továbbá az ismertető anyagoknak az elkészítésére.

A gazdasági program alapkérdése tehát az, hogy egy meglévő adottságok mellett a tervezhető pénzügyi feltételek figyelembevételével, hogyan lehet megfelelni Mátraszentimre Község létét alapvetően meghatározó feladatoknak.
A község gazdasági programjának első számú meghatározó célja a településegyüttes fennmaradása, a fenntartható üzemeltetése, illetve a megfelelő fejlesztése kell, hogy legyen. Az

előző ciklusok programját visszanézve látható, hogy az 5 évre előre tervezett gazdasági programok átlagosan 40-50%-ban valósultak meg. Megfigyelhető az is, hogy számtalan olyan alapvetően meghatározó gazdasági- szervezeti egység jött létre, amelyekkel az 5 éves ciklus elején nem számoltunk. A gazdasági program tehát egy elv, aminek a tényleges meghatározott fejlesztési megnevezései nem biztos, hogy az 5 év alatt megvalósulnak, vagy úgy valósulnak meg, ahogy azt elterveztük.

Helyzetelemzés és a lehetséges fejlesztési pontok bemutatása

Mátraszentimre és a közigazgatási területéhez tartozó Mátraszentistván, Mátraszentlászló, Galyatető, Bagolyirtás és Fallóskút települések az Észak-Középhegység Mátra-vidéki középtájának kistája, Fallóskút - Galyatető a Felső-Mátra kistáj része.
A település-együttes az ország legmagasabban fekvő lakott helye (810 m).

A település egyike Heves vármegye legfiatalabb községeinek, ahol ma is jelentős számú szlovák nemzetiség él.
A településrészek hálózati kapcsolata igen sajátos, a településegységek közül Galyatető, Mátraszentimre, Bagolyirtás és Fallóskút egymás után fűződnek fel a Pásztó-Mátraháza közötti 2408 sz. útvonalra, míg Mátraszentlászló és Mátraszentistván zsákszerűen kapcsolódik.
Gyöngyös város vonzása erősen kihat a településre, a városi szintű intézményellátás szempontjából szerepe az elmúlt évtizedben szinte kizárólagos volt, az elmúlt években azonban egyre több szolgáltatást vesz igénybe a település lakossága a 26 km-re levő Nógrád vármegyei Pásztón.

A Mátra hazánk legnagyobb összefüggő erdővel borított hegyvidéki tája, ahol az ezen túl rétek, legelők találhatók. Az éghajlat a különleges földrajzi helyzet és domborzati viszonyok miatt eltér az országos adatoktól, mérsékelt övi hegyvidéki jellegű hűvös-nedves éghajlati kategóriába tartozik.

A hegyvidéki erdős táj minden szépsége megtalálható: a természetes élőhelyek különleges növény- és állatvilággal, a földtani képződmények nagy formagazdagsággal.
A természethez közeli állapotú területnek köszönhetően a települések utcáiról, a magaslatokról és a kilátókról felejthetetlen a kilátás. A település egyik vonzereje a gyönyörű kilátás.

Az erdős középhegység vulkáni kőzetén agyagbemosódásos barna erdőtalaj található, klasszikus mezőgazdasági művelés nem jellemző, erdészeti tevékenységet a 100%-ban állami tulajdonban lévő egri székhelyű Egererdő Erdészeti Zrt. folytat, mely feladatának a fenntartható erdőgazdálkodás folytatását jelölte meg.
Erdőgazdálkodás terén a szálalásos vagy szálaló vágásos üzemmód alkalmazását tartja kívánatosnak a Bükki Nemzeti Park, melyet az erdőgazdálkodó is megerősített a Gazdasági Programhoz adott véleményében, és kifejtette, hogy törekszik a védelmi és közjóléti igények teljes körű figyelembe vételére. Kérték az önkormányzattól, hogy az erdők felújításából eredő tájsebekkel kapcsolatban a közvélemény formálásban legyen partner.
A község lakossága alapvetően kötődik az erdészethez, elsősorban háztartásuk tűzifa igénye miatt, melyet az erdészet igyekszik továbbra is maradéktalanul kiszolgálni, és potenciális lehetőséget látnak a helyben „megtermett" újratermelhető energiaforrás biztosításában, az intézményi hálózat, illetve nagyobb energiafogyasztó vállalkozások helyi fűtőművel való ellátásában.
A korábbi ciklus tervei szerint az önkormányzat, illetve a magánszemélyek erdőtulajdonát Erdőbirtokossági Társulat keretében kívánták művelni. A társulási szabályozás, illetve a könyvelés bonyolultsága miatt úgy döntöttek, hogy a Gusztonyi területen lévő 114,71 ha terület erdőre az önkormányzat, mint a legnagyobb tulajdonos jelentkezik be erdőművelőnek.

Gyakorlatilag a szakszerű erdőművelés 2014-ben elkezdődött, és az erdőtervek szerint kitermelhető famennyiség biztosítja az önkormányzat faapríték szükségletét, továbbá a lakosság faszükségletének 30-40 %-át. Az erdőművelés 2018-ban befejeződött, de hosszú távon érdemes felülvizsgálni a folytatását, mivel az önkormányzat ingatlanjainak fűtését sokkal gazdaságosabban tudnánk megoldani saját termelésű fával.
Az erdészeti utak idegenforgalmi célú hasznosítása elkezdődött. A Magyar Turisztikai Ügynökség a gyöngyösi Mátra Biker bevonásával *kerékpárutakat jelölt ki.* Mivel nem eredményez intenzív területhasználatot, az idegenforgalom egyik leginkább környezetkímélő formája. A következő lépés a kerékpáros turizmus fejlesztésének finanszírozása, ami relatíve nem igényel nagymértékű befektetést.
Az erdészeti utak kihasználtsága alacsony, hiszen kizárólag erdészeti tevékenység céljából használják, azonban pontosan ezért jól karbantartottak, így nincs szükség új utak tervezésére, engedélyeztetésére, építésére. Az erdészeti tevékenység (fakitermelés) meghatározott és ütemezett terv szerint zajlik, tehát egy évre előre lehet tudni, hogy melyik erdőben, milyen tényleges időpontban lesz termelés, ami azt jelenti, hogy az előre meghatározott időszakokon kívül kerékpárútként működhetnek.

A Felső-Mátra változatos vegetációjához fajgazdag állatvilág kapcsolódik, mely természetföldrajzilag a Közép-dunai faunakerület, Ősmátra faunakörzet, Börzsöny-Mátra-Bükk faunajáráshoz sorolható. A nagy területű zárt erdők miatt igen gazdag a fokozottan védett madárvilág, aminek „köszönhetően" a település minden külterületi ingatlana NATURA 2000 védelem alatt áll. Nagy számban él az őz, róka, gímszarvas, a vaddisznó, a „tájidegen" muflon, melyeknek nagyobb a száma, mint az erdők vadeltartó képessége.
Mátraszentimre környezeti és természeti értékekben gazdag, melynek védelmét jogszabályi rendelkezés védetté nyilvánított, és a védettséget fenntartó 137/2007.(XII.27.) KvVM rendelet biztosítja. A Mátrai Tájvédelmi Körzetet (MTK) érintően a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási szerv a Bükki Nemzeti Park Igazgatósága (BNP).
A tájvédelmi körzet fokozattan védett részét képezi a Csörgő-völgy erdőrezervátum, melynek magterülete „zárt" terület.
Megerősítette a miniszteri rendelet a MTK védettségét úgy, hogy a külön rendeletben előírt kezelési terv konkrétan meghatározza a hosszú távú természetvédelmi fenntartási és kezelési feladatokat. Az erdős tájvédelmi körzetre az országban elsőként a Mátrai TK-ra fogadták el és hirdették ki a 15/2008.(VI.03.) KvVM rendelettel a kezelési tervet.
A MTK-hoz Mátraszentimre közigazgatási területén mintegy 110 ha tartozik. Ezeknek a területeknek a kezelésére a BNP - közlése szerint - komoly összegeket fordít, igyekezve az egykori hegyi legelők és réteket fenntartani, melyet szintén a háziállatpark szarvasmarha, szamár, juh és kecske állományának biztosít legelő felületet és takarmányt. Az elmúlt években a lekaszált füvet nem tudták időben elszállítani – igény hiánya miatt -, így az a csapadékos időjárás miatt „összerohadt." A BNP a legértékesebb területeknek jelölte meg az alábbi területeket: Piszkés-legelő, Fallóskúti- és Tugár-rét, Óvár-rétek, Lengyendi–galya rétje.
A BNP nem kifogásolná extenzív állattartás kisebb volumenű fejlesztését, illetve a helyben történő feldolgozást.
A 275/2004 (X.08.) Korm. r. és a 14/2010.(V.11.) KvVM rendeletek tartalmazzák az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi területekkel érintett földrészleteket, melyhez tartozik többek között az önkormányzati tulajdonú szennyvíztelep, temető, és a külterületi utak mindegyike.
A **NATURA 2000** Mátraszentimre közigazgatási területén a Mátra megnevezésű HUBN 10006 jelű különleges madárvédelmi terület és a Mátrabérc-Fallóskúti rétek megnevezésű HUBN 20049 jelű kiemelt jelentőségű természet megőrzési terület.
A BNP a technikai sportok közül a **kerékpársport és az ahhoz tartozó útvonalak kijelölését szorgalmazza,** azonban egyéb más technikai sportok művelését a védett területen nem tartja kívánatosnak.

Természetvédelmi szempontból fontosnak tartja a szakhatóság, hogy **az önkormányzat vegyen részt a nem őshonos, tájidegen növényfajok elleni védekezésben.**

A helyi környezetvédelemről, településtisztaságról, a közterületek igénybevételének és használatának rendjéről a helyi szabályokat a 10/2004.(IV.29) önkormányzati rendelet tartalmazza. Az önkormányzat környezetvédelmi alapjáról a 13/2004.(VI.29.) önkormányzati rendelet tartalmaz előírásokat.
Az önkormányzat rendelkezik saját Környezetvédelmi Programmal, melynek felülvizsgálata esedékessé vált.

Felszíni és felszín alatti vizek: A felszín alatti vizek a 276/2004 (XII.25.) Korm.r. értelmében **érzékeny területnek** minősülnek, a rétegvíz készletek sérülékenyek. Ez a védelem nyilvánul meg a galyatetői ingatlanok tulajdoni lapján, melyen „védőidom" bejegyzés szerepel. Sajnos még a gazdasági program készítésének időpontjában is vannak olyan ingatlanok, melyeket tulajdonosai a csatlakozási lehetőség ellenére nem kötötték rá a szennyvízhálózatra.
A Felső-Mátra, forrásokban, patakokban gazdag, mintegy 360 forrás ismert. Vízhozamuk változó, nagyban függ a csapadék mennyiségétől. A vízvezetékrendszer kiépítését megelőzően a települések vízellátását helyi kis vízművek biztosították. Az forrásvíz palackozásáról szintén el kell gondolkodni.
A kisvízfolyások többségére a nagy esés jellemző. A település-együttes két nagyobb vízgyűjtőhöz tartozik: a Kövecses patakhoz - mely Mátrakeresztesen átfolyva a Hasznosi víztározót táplálja, ami Pásztó térségének ivóvízbázisa -, és a Toka patakhoz, ami a Gyöngyös-Nagyrédei tározó vízgyűjtője.
A vízfolyások átlagosan ugyan sok vizet vezetnek, de a vízzáró kőzetfelszín igen nagy vízhozam ingadozású, így a felszíni vizek csapadékos időben hamar megáradnak, szárazságban csaknem kiszáradnak. A szélsőséges időjárás miatt fokozott veszélyt jelent a patakokból hirtelen lezúduló „kezeletlen" csapadék. ***Megoldást egy víztározó létesítése jelentene.***

Levegőminőség: az egyedi éghajlatnak köszönhetően a tiszta **hegyi levegő gyógyító klímája nagy értéke a település-együttesnek**, az asztmatikus megbetegedésben szenvedők rövid tartózkodás után tünetmentes állapotot tudnak elérni.
Besorolás szerint " Védett I „levegőtisztaság-védelmi kategóriába tartozik a település-együttes, kivéve a védett területeket (MTK), melyek a „kiemelten védett" kategóriába tartoznak. Légszennyezést kibocsátó forrás nincs.

Zaj- és rezgésvédelemből adódó feladatai nincsenek a településnek, ilyen jellegű **állandó veszélyforrásokkal nem rendelkezik, ami a település egyik nagy előnye.**
A bánya rekultivációval kapcsolatban írt elő a bányavállalkozó MECSEK ÖKO Zrt-nek zajkibocsátási határértéket a környezetvédelmi hatóság ÉMI-KTVF 14492-3/2006. számú határozatában, ami ideiglenes jellegű terhelést jelenthet.
A Mátraszentistváni Síparknak 23 db hóágyúja van, melyet az osztrák Wintertechnik cég szállított. Ezek a hóágyúk a világon kapható legjobb, legkorszerűbb hóágyúk közé tartoznak, amerikai gyártmányúak, az Uniós országokban engedélyezett, bevizsgált eszközök. A Síparkban egyszerre 10 – 15 db hóágyút lehet üzemeltetni a trafó kapacitása miatt. A hóágyúk számának kialakítása során azt tartották szem előtt, hogy a sípálya behavazását részletekben tudják megoldani, az oszlopos hóágyúkat nem kell arrébb telepíteni, egy-egy pályaszakaszt felváltva tudják behavazni, nem járatják feleslegesen, csak akkor működnek, amikor az időjárás megengedi és szükséges havat készíteni. A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően egyre kevesebb a panasz a hóágyúk által kibocsátott zaj miatt.
Zajterhelést jelenthetnek a rendezvények során használt technikai eszközök, ezekre azonban évente egy-két alkalommal kerül sor, és az önkormányzat gondoskodik az érintettek előzetes tájékoztatásáról. Ugyancsak terhelést jelenthetnek a favágásból, fűrészelésből, fűnyírásból adódó

zajok, melyek azonban csak időlegesen és a szűkebb környezetben okozhatnak kellemetlenséget, amit a környezetvédelmi rendelet „kezelni tud."

Az elmúlt évtizedek **bányaműveléséből** visszamaradt tájsebek egy része területi rekultivációval fel lett számolva.
A **Darázs-hegyi Cserkőbánya,** melyből a településre jellemző andezit (sötétszürke piroxénandezit, a fedőandezit-összlet fő alkotója) követ termelték ki, amely kitűnő fagy- és kopás-állóságú, terhelhetőségű kőzet volt. Ilyen kőből épült Galyatetőn a Nagyszálló épülete, és sok családi ház, hétvégi ház építéséhez használták fel. A művelés megszüntetését követően a cserkőbánya illegális hulladéktárolóként „üzemelt", mely a Környezetvédelmi Alapból nyert pályázati támogatásból átalakításra került és turisztikai funkciót kapott **pihenő park**ként, illetve kilenc éve a **Kerekerdő színháznak** ad otthont, mely a település egyik leglátogatottabb nyári kulturális programja. A bánya 1/1 *önkormányzati tulajdon.*
A település életét meghatározó legnagyobb kiterjedésű bánya a **Gyöngyösoroszi Ércbánya mátraszentimrei aknája**, mely 018/7 hrsz alatt van nyilvántartva és a bányarekutlivációt végző állami tulajdonú pécsi székhelyű **Nitrokémia Zrt.** tulajdonában van.
A korábbi bányaművelés biztosítékaként a működéssel érintett ingatlanokra un. bányatelek bejegyzést jegyeztetett be a bányavállalkozó az ingatlan-nyilvántartásba. A bejegyzés un. „jogi jelleget" jelent, nem jár értékcsökkentő tényezővel, nem jelent konkrét és közvetlen veszélyforrást, azonban építéshatósági engedélyezési eljárás során ki kell kérni a bányakapitányságnak, mint szakhatóságnak a véleményét. A bányakapitányság eddig minden esetben megadta hozzájárulását, azonban a szakhatóság bevonása hosszabbá teszi az ügyintézési határidőt. A jogi jelleg ingatlan-nyilvántartásból történő törlésére a rekultiváció befejezését követően lesz lehetőség.

A rekultiváció több éves engedélyezési eljárást követően kezdődött el 2007-ben, melynek költségeit a központi költségvetés biztosítja. 2007 óta évente megközelítőleg 30-70 bányász végezte a Mátraszentimrére eső munkát. A bányászok a helyi szálláshelyeken laktak, a helyi kereskedelmi egységekben fogyasztottak és a bányavállalkozó fizette az iparűzési adót, ami ellensúlyozta a gazdasági válság óta kiesett bevételek egy részét mind a vállalkozói szférában, mind az önkormányzatnál.
A Nitrokémia Zrt tájékoztatása alapján 2019-2024 között évente 1,7 Mrd Ft volt a munkálatok tervezett költségvetése, a munka elvégzésének létszámigénye mintegy 70 fő.
A rekultivációt követően **biztosítottnak látják az ingatlanok tulajdonjogának átadását**, az ingatlanokon **bányamúzeum és látogató központ létrehozását**, az **aknamélyítő torony kilátóvá történő kialakítását** melyhez szakmai segítséget ígért a bányavállalkozó.

Az **épített környezet**re, a település szerkezetére jellemző a zárt szerkezet, a terepadottságoknak megfelelően. Mindhárom őstelepülés magán viselte a hagyományos – gazdaportás, állattartásos-falusias jelleget, mely az utóbbi évtizedekben teljesen átalakult. A nem nagy múltra visszatekintő települések nem rendelkeznek műemlékekkel.
A még megmaradt hagyományos házakon látszik – a szlovák falvakra jellemzően – hogy szépen díszítettek voltak. Az oromzatok asztalos szerkezetek több helyen faragottak, a homlokzati falfelületek vakolatdíszei festettek, ezek a házak a palóc települések sajátosságai szerint szorosan egymás mögött állnak. Ilyen beépítésre már csak Mátraszentimrén, a Szabadság úton, illetve Mátraszentistvánban a Petőfi úton van példa. A Helyi Értéktár Bizottság megalakult, aminek alapvető célja kell, hogy legyen, hogy a község közigazgatási területén minden épített-, természeti-, néprajzi hagyomány fennmaradjon, ami a település-együttest jellemzi, továbbá a pillanatnyi köztudatban fellelhető.
Az 1960-as évektől leginkább a sátortetős kockaházak illetve az L-alakban utcai szobával megtoldott típussal épültek át. A hagyományos fésűs települési módot egyre inkább felváltja a kertes családi házas beépítési mód, a rendszertelen hétvégi házas településforma.

Az önkormányzat építésügyi feladata közé tartozik a településrendezés szabályozása melynek eszközei:

- településfejlesztési koncepció,
- település szerkezeti terv,
- helyi építési szabályzat,
- szabályozási terv.

Folyamatban van a települési rendezésiterv teljes felülvizsgálata és módosítása, melynek elkészülése várhatóan 2025. decembere lesz.
Indokolt lenne a külterületi építkezések lehetővé tétele, de mind a bel-, mind a külterületi építkezések során a tájra jellemző, abba illeszkedő létesítmények legyenek elhelyezhetőek. A gátló tényezők közé sorolható a nagy ráfordítással kiépíthető infrastruktúra hiánya, továbbá a természetvédelmi hatóság „hozzáállása".

A főútvonalon való **közlekedést** a **Magyar Közút Nonprofit Zrt. Heves Megyei Igazgatósága** kezelésében lévő **2408** sz. útvonal biztosítja, amelyet Gyöngyös felől a 24. sz, Hatvan-Pásztó felől a 21 sz. útvonalon lehet megközelíteni. A M3 autópálya minőségileg jobb megközelítését biztosítja a 24. sz. és 21 sz. útvonalaknak, és így a 2408. útvonalnak is.
A **24112** a mátraszentimrei bekötő út, a **24113** a mátraszentistváni bekötő út jelölésére szolgál.

Teherforgalom a turisztikai attrakció bővítéshez, a bányaberuházáshoz továbbá az erdészeti fakitermeléshez kapcsolódóan mutatható ki.
Az állami úthálózat rossz állapotban van, évről évre a kátyúzáson kívül jelentős felújítás nem történik, az útszélek elhanyagoltak, a vízelvezető rendszerek az elmúlt évtizedekben nem voltak karbantartva, szélsőséges időjárási körülmények között nem tudják a vizet elvezetni, a téli fagyos hónapokban a vízfolyások balesetveszélyt jelentve ráfagynak az útra. **A ciklusban el kell érni, hogy a 2408-as út teljes körűen felújításra kerüljön!**
Az önkormányzat tulajdonában és kezelésében levő úthálózat mintegy 90 %-a szilárd burkolatú, aszfaltozott. Az önkormányzat évente tartalékol az úthálózat javítására.
Gyalogos forgalom részére **járda** a települések egyikén sem épült, melynek oka visszavezethető a terepadottságokra, a rendelkezésre álló útterület keskeny voltára, illetve az üdülőhelyi jellegre jellemező gépjárműforgalomra.

Vasúti pálya nincs kiépítve, az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódott Gyöngyössolymos-Lajosháza felől a 2009-ben a Szalajka házig kiépített **erdei kisvasút**, melyet kiépítését követően szinte azonnal elmosott a rendkívüli csapadék (azóta a Szalajka-házig újraépített), pedig ***idegenforgalmi hasznosítására igény lenne*** **akként, hogy** ***kerékpárúttal fel lehetne vezetni a vendégeket a település-együttesre.***

A **tömegközlekedést** a menetrendszerinti buszjáratok biztosítják, mely összeköti a közigazgatási területhez tartozó hat települést is, de az elmúlt évtized megváltozott közlekedési szokásaihoz és igényeihez nem tudott teljes körűen alkalmazkodni a szolgáltató sem a járatok időpontját, sem a menetidőt érintően.

Itt kell megjegyezni, hogy a falugondnoki szolgálat keretében a 16 személyes Ford autóbuszával az önkormányzat látja el a település-együttesen az óvodás és iskolás gyermekek szállítását térítésmentesen. A járművet pályázati forrásból szerezte be az önkormányzat.

Az **ivóvízellátást** a Mátrai Regionális Vízellátó rendszer Csórréti tározójából biztosítja az állami tulajdonú **Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt.** a településeken kiépített ivóvíz-vezetéken keresztül, a lakossági fogyasztók részére.

A szennyvízhálózat és tisztítómű az önkormányzat tulajdonát képezi, melyet az ÉRV Zrt. üzemeltet, évente 4-5 millió forintos önkormányzati támogatással.
Az ivóvíz „előállítása" és a sajátos domborzati és hidrológiai viszonyokra tekintettel a fogyasztókhoz történő eljuttatás jelentős költségnövelő hatással bír, mely miatt **az országban a legmagasabb árat kell fizetni az ivóvízért**, melyet a lakossági fogyasztóknál az állami támogatás csökkent, amit a szolgáltató kap meg. A kompenzációs pályázatot az állam felé a szolgáltató nyújtja az önkormányzat felhatalmazása alapján.

A **szennyvízhálózat**ot 1994-2002. között építette ki az önkormányzat tekintettel az érzékeny természeti helyzetre és az üdülő-jellegre, jelentős állami források igénybevételével. Elkészült a napi 2 x 250 m^3 szennyvíz befogadására alkalmas Pásztó közigazgatási területéhez tartozó területen lévő szennyvíztisztító telep. Mátraszentimre jelentős, Bagolyirtás és Fallóskút kis részén, Galyatető település felső részén, Mátraszentistván és Mátraszentlászló települések jelentős részén kiépült a szennyvízhálózat 40,5 km hosszúságban. A domborzati viszonyok ennél a közműnél is jelentős árfelhajtó hatással vannak, hiszen jelentős számú átemelő biztosítja a folyékony hulladék szennyvíz telepre történő eljuttatását.

Az ivóvízhálózat átfogó rekonstrukciójára költségvetési forrást sem az önkormányzat sem az ÉRV nem tud biztosítani, így az elöregedő vízvezeték-hálózat felújítására a legkritikusabb szakaszokon lesz csak lehetőség. A felújítás, illetve a csőtörésekből adódó helyreállítás érinti az önkormányzati tulajdonú úthálózatot. Probléma, hogy a felújítások, javítások után nem megfelelő a helyreállítás, rendszeresen elmarad a tömörítés, az aszfaltozás. ***Fontos, hogy az önkormányzat következetesen számon kérje a szakszerű helyreállítást az önkormányzati tulajdonú közterületeken.***

A **csapadékvíz-elvezetés:** A csapadékvíz elvezető rendszer hiányos, több helyen még egyoldali árok sincs kiépítve. A meglévő árkok egy része földárok, többségük állapota nem megfelelő, feliszapolódott, gondozatlan, a nagy esőzések idején jelentkező csapadékvíz levonulások elvezetése nem megoldott, az elmúlt évtized egymást követő közműberuházásait követő helyreállítások során nem kapott ez a feladat prioritást, továbbá egyre gyakoribb, hogy a gépkocsi beálló helyek létesítése során megszüntetik a nyílt vízelvezető árkokat anélkül, hogy átereszt helyeznének el, továbbá a korábban elhelyezett átereszeket nem tartják karban.

A **településtisztaság:** A településeken lévő több kilométeres úthálózat melletti közterületek, nagy kiterjedésű parkok, sportpályák és temetők, mint **közterületek tisztántartását**, továbbá az önkormányzati **utak téli síkosság-mentesítését** az önkormányzat vállalkozók bevonásával biztosítja, de az elmúlt évek pályázatainak köszönhetően saját személyi és technikai állománnyal is rendelkezik.
Évente tízmillió forintot fizet ki az önkormányzat a vállalkozásoknak úgy, hogy a központi költségvetésből ezekre a feladatokra az állandó lakosságszám alapján minimális normatív támogatás jut.
Meggondolandó egy nonprofit gazdasági társaság alapítása, mely gazdasági, pénzügyi hátterét meg kell vizsgálni, ugyanis jelenleg ezzel a kiadás nemmel kapcsolatban „végfelhasználóként" nem tud az önkormányzat általános forgalmi adót visszaigényelni.
Megkezdtük a szeméttároló edények elzárását a közterületeken, így a vadállatok nem fogják tudni széthúzni a tárolók mellé elhelyezett zsákokat. Nagy probléma a hulladékkezeléssel, hogy a kommunális tárolók mellé nagy mennyiségben kerül kihelyezésre építési törmelék és lom is. Ezekre jelenthet későbbiekben megoldást egy hulladékudvar kialakítása.

A **közvilágítás** és az **elektromos** hálózat teljesen kiépült, az légvezeték hálózatot az ÉMÁSZ Hálózati Kft. üzemelteti.

A korábbi ciklusok gazdasági programjának is egyik elsődleges startégiai célja volt, **az energia**takarékosság. Ennek a célnak alárendelve lettek szigetelve a középületek. Minden középületen a nyílászárócserék, a faapríték-, illetve pellet fűtés korszerűsítése. A 2015. évben a villamosenergia kiváltására nagy felületű napelemek kiépítése történt meg KEOP-4.10.0/N/14-2014-0078 pályázatban, ami számottevő energia megtakarítási költséget jelent.

A **PB gáz hálózat** Galyatető, Mátraszentistván és Mátraszentlászló településeken épült ki. A hálózat tulajdonosa és üzemeltetője a **Primagáz Zrt.** A hálózattal nem érintett településeken a nagyfogyasztók gáztartály telepítésével veszik igénybe ezt energiaforrást.

Hírközlés: Mátraszentimre, Bagolyirtás, Fallóskút, Mátraszentlászló, Mátraszentistván, Galyatető települések az országos távbeszélő hálózati struktúrában a Gyöngyösi primer körzethez tartoznak. Vezetékes távbeszélő ellátásukat –analóg és ISDN szolgáltatásokat- a Mátraszentimrén és Galyatetőn üzemelő digitális központok biztosítják (mátraszentimrei központ látja el Bagolyirtás, Fallóskút, Mátraszentlászló és Mátraszentistván településeket is). A szolgáltató a Magyar Telekom Zrt.
Mátraszentimrén, Galyatetőn, T-Home torony működik, Mátraszentlászlóban és Mátraszentistvánban T-Home és Telenor torony működik (Vöröskő kilátó).
A településeken lévő a földalatti és földfeletti hálózatok száma a következőképpen alakul:

Az előfizetők és nyilvános állomások száma évről évre csökkenő tendenciát mutat, köszönhetően a széleskörű választási lehetőségnek, a mobil hálózat előretörésének.
Műsorszórás: A Kékestetői adó közelsége és az optikai rálátás miatt a vétel minden településrészen megoldott. Kábel hálózat nem került kiépítésre, egyre több ingatlanban műholdas vételi lehetőséget vesznek igénybe.

Postai szolgáltatást Mátraszentimrén a Magyar Posta Zrt. nyújt, melyet 2025. júniusától vállalkozói szerződés alapján vállalkozó lát majd el posta partneri szolgáltatás keretében.

Internet szolgáltatást a T-Home biztosít, mely 2024-től minden háztartásban elérthető optikai hálózat útján gyors internet formájában.

Péntintézeti szolgáltatást Egy szerencsétlen banki csőd következtében a helyi pénzintézeti szolgáltatás 2015. év tavaszán megszűnt. A lakosság pénzügyi szolgáltatója egyértelműen a helyi postahivatal lett. Az idelátogató vendégeink részére meg kell oldanunk egy működő ATM kiépítését, akár önkormányzati költségvállalással is, tekintettel a kormányzati intézkedésekre.

A település-együttes **demográfiai adatai** az alábbiak szerint alakultak:

Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2018	408	bázis év
2019	396	97,06%
2020	421	106,31%
2021	409	97,15%
2022	457	111,74%
2023	442	96,72%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

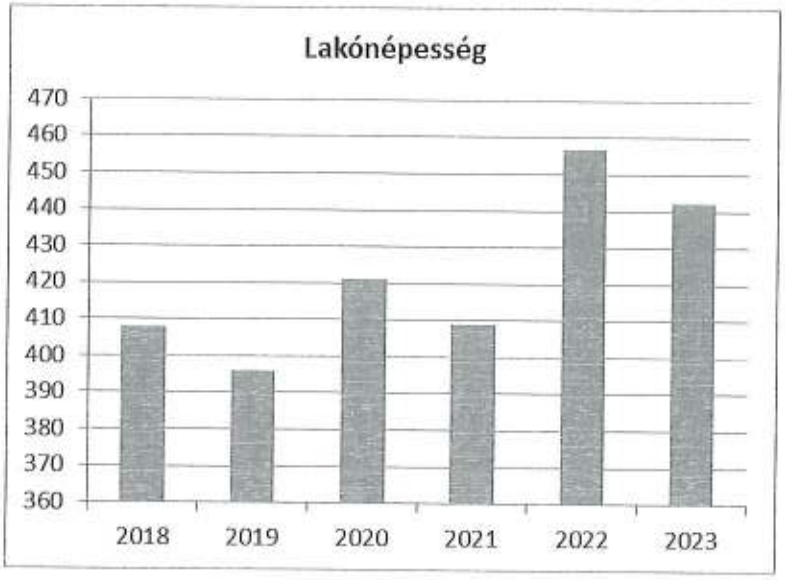

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma	228	219	447	51,01%	48,99%
0-2 évesek			16	3,58%	
0-14 éves	31	21	52	6,94%	4,70%
15-17 éves	6	0	6	1,34%	0,00%
18-59 éves	128	120	248	28,64%	26,85%
60-64 éves	18	18	36	4,03%	4,03%
65 év feletti	45	60	105	10,07%	13,42%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					
2021. évi adatok					

Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2018	113	51	221,57%
2019	117	45	260,00%
2020	110	42	261,90%
2021	105	52	201,92%
2022	109	52	209,62%
2023	114	47	242,55%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A bemutatott adatok alapján megállapítható, hogy az elmúlt időszakban a község lakosságának létszáma csökkent. Ezen belül is az aktív korúak létszámának a csökkenése jelentős mértékű. Ez azt jelenti, hogy községünkben az időskorúak aránya nőtt a lakosság összlétszámához viszonyítva.
A 2024. évvel kezdődő ciklus egyik legfontosabb stratégiai kérdése az állandó lakosság létszámának megtartása, de elsősorban a növelése. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján látható, hogy a 20-30 éves egyetemen, főiskolán tanuló gyerekek hazatelepülési szándéka kicsi. Meg kell teremteni azokat az infrastruktúrákat, és új gazdasági lehetőségeket, melyek lehetővé teszik a fiatalok számára a letelepedést. Célszerű, és fő stratégiai feladat a betelepülni szándékozó gyerekes családok támogatása, akár önkormányzati bérlakások kialakításával is.
A demográfiai adatok elemzése fontos bázisa az önkormányzati feladatellátás meghatározásának, az önkormányzati intézményrendszer működtetésének meghatározása során.
Több használaton kívüli „céges" üdülő lenne alkalmas **Nyugdíjas otthon** céljára. Az öregedő társadalom „miatt" a minőségi szolgáltatást nyújtó intézményekre egyre nagyobb a kereslet, melyre a település-együttes természeti adottsága, infrastruktúrája teljes körűen alkalmas.

A **foglalkoztatottság szerkezete:** Mátraszentimre vonatkozásában a munkavállaló nagykorú népesség száma nem éri el a 300 főt.
A regisztrált álláskeresők éves átlagos létszáma 15 fő. Az iskolai végzettség szerinti megoszlás szerint a legtöbb álláskereső a szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezők közül kerül ki.
A legnagyobb foglalkoztatók közé tartoznak: az idegenforgalmi szolgáltatásra épülő egyéni illetve társas vállalkozások. A legtöbb munkavállalót Galyatetőn a Grandhotel Galya foglalkoztatja.
A település-együttesen székhellyel, telephellyel rendelkező egyéni vállalkozások, kis- és középvállalkozások jellemzőek.
A kisebb panziókra a családon belüli foglalkoztatás a jellemző, a cégesüdülők helyi gondnokokat bíznak meg.
További nagy foglalkoztató az önkormányzat, továbbá az erdőgazdálkodással összefüggő vállalkozások.
Jellemző a településre a szezonális munka mind a téli mind a nyári szezonban más településekről érkező alkalmi munkavállalókat foglalkoztatnak. Nem jellemező az építkezéseken sem a helyiek foglalkoztatása, a bányaberuházáson dolgozó 70 bányász közt sincs csak egy-két helyi lakos. A hétvégi házak tulajdonosai (megközelítőleg 1000 hétvégi ház van a településen) az idényhez igazodva karbantartási, javítási, kertészeti munkákkal szokták a helyieket megbízni.

A lakosság **egészségiállapotát** is befolyásolja a nagyfokú elöregedés, az arányaiban véve magas számú idős lakosság, akiknek érdekei megkívánják az egészségmegőrzés és szociális gondoskodás terén a nagyobb fokú önkormányzati szerepvállalást. Megnehezíti az emeltszintű ellátáshoz való hozzájutást a gyöngyösi kórháztól illetve mentőállomástól való viszonylagos távolság, a készenléti ügyeletei rendszer önkormányzatot terhelő megszervezési nehézsége, a jól működő ügyeleti rendszerektől való távolság.
A település tengerszinttől számított magassága miatt a közép-illetve időskorúak többsége magas vérnyomásos betegségben szenved, szintén meghaladva az országos átlagot, tovább rontja az egészségi állapotát a lakosságnak az alkoholizmus.

Egy háziorvosi körzet működik a településen, melyet a 11/2002.(VII.25.) önkormányzati rendelet jelölt ki.
A **háziorvosi szolgálat**ot helyettesítés keretében, nyugdíjas orvosként látja el a korábban önkormányzat fenntartásában közalkalmazotti jogállású orvosként dolgozó háziorvos, akinek személyében 2006 óta nem történt változás, ami örvendetes, mert az azt megelőző öt évben három háziorvosa volt a településnek. **Cél, hogy a jövőben ismét egészségügyi szolgálati jogviszony keretében legyen ellátott a háziorvosi szolgálat.**

Az ügyeletet helyben szervezi meg az önkormányzat, melynek oka a többi szervezett ügyelettől, kórháztól és mentőállomástól való viszonylagosan nagy távolság, a mentők „átlagos" vonulási ideje, az idegenforgalmi szezonban a településen tartózkodó nem ritkán a lakosságszám négyszeresét kitevő vendégszám, továbbá a téli időszak szélsőséges időjárás is a helyben történő megoldást indokolja.
A **védőnői szolgálat** személyi háttere korábban „rendezetlen" volt, helyettesítő szakember látta el a feladatot, azonban ez rendeződött az előző ciklusban, és aztán a központi szabályozás módosítását követően az előző ciklus utolsó részében már elkerült az önkormányzatok hatásköréből a védőnői szolgálat.
A **gyógyszertár**at a felújított háziorvosi rendelőben üzemeltetik igazodva a rendelési időhöz.

Szociális ellátás
A településen a legtöbb szociális ellátás az idősekhez kapcsolódik, szociális támogatásokat nyújt az önkormányzat részükre (pl.: **települési és rendkívüli települési támogatások, jövedelemhez nem kötött helyi támogatások**)
Gyermekes családokat az un. **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** keretén belül támogatja az önkormányzat a kedvezmény lényegében az étkeztetés, illetve kollégiumi ellátás során biztosít díjmentességet. **Beiskolázási támogatás**t nyújt a szociális támogatások keretén belül.
Családalapítási támogatást kapnak azok a fiatalok, akinek gyermeke születik. Ez a támogatási forma nem központi rendelkezés alapján, hanem testület döntésével, helyi rendelettel került bevezetésre.
Szerencsésnek mondható a település lakossága, mert az un. klasszikus gyámügyek minimális számban fordulnak elő. A törvény által meghatározott veszélyeztetett kiskorú jelenleg nincs.

Házibeteg gondozásról, **ebédkiszállítás**ról gondoskodik a szociális alapszolgáltatás körében az önkormányzat, és **falugondnoki szolgálat**ot tart fenn. A szociális alapszolgáltatokra az önkormányzatnak Gyöngyös Város Jegyzője által kiadott érvényes, határozatlan időre szóló működési engedélye van. A feladatot ellátók évente tájékoztatják a képviselő-testületet munkájukról, működésükről.

Az önkormányzat **társadalmi kapcsolatai** szerteágazóak, folyamatosan karbantartottak. A magyarországi szlovák szövetségekkel, a helyi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal példaértékű az együttműködés.
A Kárpát-medencei **Szentlászló** települések Szövetsége mellett alapító tagja az önkormányzat a **Szentimre** Szövetségnek.
A községi önkormányzat és a **katolikus egyház** kapcsolata példaértékű, közös szervezésű rendezvények, évente jelentős összegű támogatással az egyházi ingatlanok karbantartását segíti a képviselő-testület.

A **civil szféra** támogatása is folyamatos, amit igazolni tud a Felső-Mátrai Diáksport Egyesület, a Mátra Jövője Turisztikai Egyesület. Egyre több területen tapasztalható a civilek működése, ami jó alapja az összefogásnak, az önszerveződésnek. Így jött létre a Felső-Mátra Oktatásáért Alapítvány, és áll bejegyzés alatt a Mátraszentimre Turizmusfejlesztési Egyesület.

Az önkormányzat által nyújtott **tájékoztatás** színvonalát minősíti, hogy a 2010-es évben Mátraszentimre község **honlap**ja saját kategóriájában az **országos verseny**en harmadik helyezést ért el. 2020-ban a honlapot továbbfejlesztettük, és egy új, már a mobilokon is jól működő reszponzív weboldal működik. Rendszeres időközönként kiadja az önkormányzat helyi újságját, a **Mátrai Képek**et.
Azzal is eleget tesz az önkormányzat tájékoztatási kötelezettségének, hogy a törvényben előírt évi egyszeri közmeghallgatást tart.

Önkormányzatunk egyértelműen az **idegenforgalom**ból él. Az elmúlt ciklusban kiépült a turisztikai beruházásokhoz szükséges feltételrendszer, bár a közterületek állapota, a virágosítás minősége még számottevően fejleszthető.
Több mint 100 szálláshely és kereskedelmi szolgáltatót tart nyilván a hivatal, mely nyilvántartás az önkormányzati honlapon megtekinthető.

A 2024-2029-es ciklus idegenforgalmi stratégiájának elsőszámú feladata, hogy a már kiépült szálláshelyek kihasználása a legmagasabb szintet érje el. Ennek érdekében főleg a települések belső állapotát, az idegenforgalmi programokat, idegenforgalmi attrakciókat kell növelnünk.
Az elmúlt években folyamatosan bár inkább spontán módon, de fejlődött a **településmarketing**, amelynek eredménye, hogy rendszeresen megjelenik a település az országos médiában. **Mátraszentistván neve a sísporttal összefüggésben fogalommá vált.**

Kialakultak a település hagyományos **rendezvényei.** Egy-egy turisztikai ágazat országos illetve nemzetközi rendezvényének helyszínéül választotta a település-együttest, amely hozzájárul a vendégforgalom, és az adóbevételek növekedéséhez. Az elmúlt ciklus kiemelkedő eredménye, hogy egyre több turisztikai vállalkozás érzi úgy, hogy a közösség illetve saját érdekében rendezvényeket kell szervezni, melyeket az önkormányzat minden esetben támogatott.
Az önkormányzat idegenforgalmi, illetve marketing tevékenységet ellátó alkalmazottat nem foglalkoztat, a feladatot alkalomszerűen az iskola pedagógusai, a hivatal köztisztviselői és közalkalmazottai, továbbá a szlovák kisebbségi önkormányzat tagjai látják el önkéntes tevékenység keretében. Tekintettel arra, hogy a rendezvénytervek az elmúlt években már egyre színvonalasabb rendezvényeket tartalmaztak, így **2025-től tervezi az önkormányzat a rendezvényszervezéssel foglalkozó külső szakember bevonását.**
Érdemi előrelépést erre szakosodott szervezet létrehozásával lehet elérni, melybe be kell vonni a településen az idegenforgalomból élő vállalkozásokat, civil szervezeteket.

A település-együttesen tapasztalható **kiváló közbiztonsági** helyzet a Gyöngyösi Rendőrkapitánysággal ápolt jó kapcsolat, a körzeti megbízott jó munkája, áldozatos tevékenységének az eredménye.
Az ismertté vált közvádas bűncselekmények száma elenyésző.
Nem jellemző a településre az erőszakos bűncselekmény, ahogy a gépjármű feltörés vagy lopás sem. A hat település szétszórtsága, a lakott helyektől elszigetelt hétvégi házak vonzzák a téli időszakban a betörőket, jellemzően két-három évente egy-egy elkövetői körhöz köthető sorozatos hétvégi ház feltörés fordul elő. Az utóbbi időszak elkövetőit a rendőrség felderítette, az eltulajdonított értékek egy része előkerült, azonban az elkövetők büntetésük letöltését követően ismét megjelennek a település-együttesen.

Szervezeti, intézményi háttér

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIV. törvényben előírt kötelező önkormányzati feladatok ellátása az alábbiak szerint történik:

Kettő költségvetési intézmény alapítója és fenntartója, egyben irányító szerve a képviselő-testület. Ezek a költségvetési szervek alapító okirattal rendelkeznek, melyet a Magyar Államkincstár un. törzskönyvi nyilvántartásába kell bejelenteni.
2025. január 1-től a Gyöngyöstarjáni Közös Önkormányzati Hivatal Mátraszentimrei Kirendeltsége látja el a hivatali feladatokat.
Az önkormányzat gazdálkodásának végrehajtó szerve, ellátja az Önkormányzat és Intézménye (Felső-Mátrai Konyha), a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és intézménye (iskola és óvoda) pénzügyi, gazdasági feladatait, a közigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat.

A Kirendeltséget a jegyző irányítja, és a jogszabályban megállapított képesítési követelményeknek megfelelő, határozatlan időre kinevezett kirendeltségvezető vezeti a polgármester egyetértésével.
A Polgármesteri Hivatalban foglalkoztatottak jogállását a köztisztviselők jogállásáról szóló 2011.évi CXCIX. törvény rendezi. A köztisztviselők felett a munkáltatói jogkört a jegyző gyakorolja.

A **Felső-Mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda,** mint alapfokú oktatási intézmény 1-8. évfolyama 5 tanulócsoporttal, az óvoda 1 csoporttal, az iskolai napközi otthon 1 csoporttal látja el tevékenységét a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Mátraszentimre fenntartásában.

Az önkormányzat vagyoni helyzete

Az önkormányzat vagyona az önkormányzati célok megvalósítását szolgálja. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik, az önkormányzat vagyonáról szóló 5/1997. (IV.09.) önkormányzati rendelet megalkotásával, egyedi döntéseivel, hatáskörének polgármesterre történő átruházásával.
Az önkormányzat vagyona tulajdonból és vagyoni értékű jogokból áll.
A törzsvagyon a közvetlenül kötelező önkormányzati feladat-és hatáskör ellátását, a közhatalom gyakorlását szolgálja.

A **törzsvagyon forgalomképtelen** körébe tartoznak a helyi közutak és műtárgyaik, terek, parkok, és minden más ingatlan és ingó dolog, amelyet törvény, vagy az önkormányzat annak nyilvánít. Széles körben élt a forgalomképtelenné nyilvánítás jogkörével a tulajdonosi körében a képviselő-testület és nyilvánította forgalomképtelenné szolgálati lakásait.

A **törzsvagyon korlátozottan forgalomképes** körébe tartoznak a közművek (víz-és szennyvízhálózat), intézmények és középületek, továbbá a képviselő-testület által meghatározott ingók és ingatlanok.

Az önkormányzat vagyoni helyzetéről minden évben önálló napirendi pont keretén belül kap tájékoztatást a képviselő-testület.

Az önkormányzat költségvetése, gazdálkodása

Az önkormányzatunk gazdálkodására jellemző, hogy a **bevételek 60-70 %-át maga teremti elő,** ami elsősorban az idegenforgalommal szembeni függőséget jelenti. Nem javított a helyzeten a gazdasági válság, számottevően rontottak gazdálkodási lehetőségeken a központi költségvetési megszorítások.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. tv. 1.§ (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy e törvény felhatalmazása alapján az önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be, és dönthet arról, hogy a törvény keretei között milyen mértékben él a helyi adóztatás eszközével.

Az önkormányzati adóhatóság által beszedett helyi adók tervezhető és biztos bevételi forrást jelentenek Mátraszentimre Községi Önkormányzatnak.
Az önkormányzat gazdálkodásában egyre jelentősebb szerepet töltenek be a különböző adónemekből származó bevételek, hiszen a kötelező feladatokhoz képest szűkös állami támogatások miatt is egyre nagyobb szükségünk van saját forrásokra.

Mátraszentimre Önkormányzatánál az alábbi adók kerültek bevezetésre:
- Tartózkodás utáni idegenforgalmi adó
- Iparűzési adó
- Építményadó
- Telekadó
- Magánszemélyek kommunális adója

Az adómértékek a tartózkodás utáni idegenforgalmi adó - melynél az adó alanya a vendégéjszakát eltöltő magánszemély és nem a szálláshely üzemelétetője -, továbbá az iparűzési adó kivételével a törvény által megállapítható maximális mérték egynegyedét sem érik el (telekadó, építményadó, kommunális adó). Ez a két adónem teszi ki a helyi bevételek több mint felét.
Az adómértékek emelését, azok várható hatását vizsgálva ebben a ciklusban fontolóra kell vennie a testületnek.
Fokozottabb figyelmet kell fordítani az ellenőrzésre, a kinnlevőségek beszedésére.

Független könyvvizsgáló és belső ellenőr garantálja jogszerű gazdálkodást.

A fejlesztések, beruházások közbeszerzési törvény szerinti betartását külső közbeszerzési referens „bonyolítja".

Településfejlesztés, gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés, programok, adó politikai célkitűzések

- **Kötelező feladatok ellátása**

Legfontosabb az önkormányzat kötelező feladatainak legmagasabb színvonalú teljesítése és biztonságos finanszírozása az Mötv-ben megfogalmazott feladatellátás szerinti bontásban.

Az általános iskola és óvoda működtetését 2014. évtől átadtuk a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat részére. Az átszervezés alapvető indoka az volt, hogy megakadályozzuk az állam esetleges olyan döntését, hogy az általános iskola megszüntetésre kerüljön. A működés technikai feltételeit, infrastruktúráját továbbra is a Mátraszentimre Községi Önkormányzat biztosítja. A tantestület személyi állománya átkerült a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat fennhatósága alá. Összességében elmondható, hogy az általános iskola, óvoda költségeinek 40-50 %-át továbbra is a községi önkormányzatnak kell biztosítania.

Házi orvosi ellátás: önkormányzati alkalmazásban álló orvos, ápolónő. **Orvosi rendelő fenntartása**, minden igényt kielégítő **gyógyszertár** üzemeltetése. Ügyelet helyben történő megoldása az önkormányzat feladata.

A már kiépült **szociális ellátó alapellátás rendszer**t tovább kell működtetni, a minden igényt kielégítő **szociális étkeztetést biztosítani** kell, ebédkihordással minden településre a **falugondnoki szolgálat** bevonásával. Gondoskodó idősek napközi otthona az új Vadvirágban, **házi beteggondozás** további biztosítása. Rendszeres programok, karácsonyi csomag az időseknek.

Parkoló: közúti járművel történő várakozás biztosítása érdekében Mátraszentimrén a régi Szlovák Csárda (focipálya melletti terület) illetve az önkormányzati tulajdonban levő Deák F. utca 18. szám alatti ingatlan elbontásával kell megoldani a település-központ parkolási gondjait, a turisztikai attrakcióknál (Sípark, Hotel Narád, Vadvirág Szálló) a beruházónak indokolt átengedni a parkolók hasznosításának lehetőségét azzal a megkötéssel, hogy a kialakítás,

üzemeltetés a beruházó feladata, melyért cserébe az önkormányzat nem kér „megváltási díjat", de a szabad kapacitás terhére biztosítani kell a parkolási lehetőséget parkolási díj szedése nélkül.

Temetők: fenn – és karbantartásán túl, bővíteni szükséges a mátraszentimrei temetőt, ehhez területet kell igényelni a Magyar Államtól. Igény esetén urnafal kiépítését kell betervezni.

- **Önként vállalt önkormányzati feladatellátás**

A színvonalas feladatellátás, az önkormányzatnál foglalkoztatottak biztonságos munkavégzési feltételeinek biztosítása érdekében el kell végezni az Önkormányzati **Hivatal épületének teljes körű felújítását** (irodahelyiségek hatékonyabb kihasználása, akadálymentesítés, parkolók létesítése), melyhez külső forrást szükséges igénybe venni. Gondoskodni kell az építési tervek elkészítéséről.
A fűtési költségeik csökkentése érdekében átálltunk a **fapellet, faapríték alapú fűtés**re az óvoda - konyha - étterem- önkormányzati hivatal- iskola-művelődési ház épület-együttesnél. A fűtési rendszer automatizálható, az alapanyag a megújuló erdők formájában helyben adott az önkormányzati tulajdonú erdőkben. A pellet illetve faapríték helyben történő előállítása helyi alapanyagok igénybevételével, **helyi vállalkozók bevonásával** történhet.
Törekedni kell az orvosi rendelő megújuló energiával történő fűtési rendszerének kiépítésére is.

A **fiatalok** családalapítási feltételeit, letelepedési hajlamát erősíteni kell, a letelepedést, **településen maradását ösztönző** eddig kiépített támogatási rendszert fenn kell tartani.

Településfejlesztés során a települési infrastruktúra olyan komplex szemléletű fejlesztése a cél, hogy az a lakosság és a településen ingatlantulajdonnal rendelkezők és itt tartózkodó vendégek legmagasabb szintű életminőségét biztosítsa, továbbá teremtsen feltételrendszert a vállalkozások letelepedéséhez, településen tartásához.

Szennyvízhálózatot bővíteni szükséges a bánya rekultivációval is érintett Dózsa György és Maléter Pál utakon, Mátraszentimrén, Galyatető alsó részén, Fallóskúton és Bagolyirtás egyes területein.

Kiemelten kell kezelni a települések **közterület**einek folyamatos **karbantartás**át, a közparkok, játszóterek, temetők rendbetételét, a virágosítást.

Fel kell újítani és biztonságossá kell tenni a **játszótere**ket ebben a ciklusban Mátraszentimrén, Mátraszentlászlón és Galyatetőn, lehetőleg külső forrás bevonásával. A feladatellátás során meg kell vizsgálni **saját tulajdonú nonprofit gazdasági társaság létrehozásának lehetőségét**. A munkákat elsődlegesen helyi vállalkozásokkal kell végeztetni.

Meg kell oldani az önkormányzati tulajdonú **külterületi rétek, kaszálók kezelését**, az önkormányzatnak be kell jelentkeznie a művelési alapú támogatási rendszerbe. Támogatja az önkormányzat a **külterületi állattartást, helyi termékek előállítását**.

Az önkormányzat feladatkörébe tartozó **közszolgáltatás**okat továbbra is arra szakosodott vállalkozásokkal **kell biztosítani**, így a **víz és szennyvízhálózat**ot az Észak-magyarországi Regionális Vízművel kell továbbra is üzemeltetni. A közmű üzemeltetőjének esetleges privatizációja során kiemelt figyelmet kell fordítani, hogy az állami tulajdonú és településünkön lévő vagyonból az önkormányzat részesedést szerezzen. **Meg kell vizsgálni az önálló üzemeltetés feltételrendszerét,** arra áttérni azonban csak külső forrás bevonásával lehet abban az esetben, ha a biztonságos feladatellátás és az önfenntartó működtetés feltételei fenn állnak.

A szilárd **kommunális hulladék** mennyiségének csökkentése érdekében indokolt fenntartani a **szelektív hulladékgyűjtést**, széleskörű tájékoztatással rá kell bírni az ingatlantulajdonosokat a jelentős mennyiségű kerti hulladék **komposztálás**ára, mellyel elérhető a hulladék csökkenésével arányosan a költségek csökkentése.
Az önkormányzati tulajdonú konténereket csak a hétvégi házak tulajdonosai vehetik igénybe. El kell érni, hogy a vállalkozások ne az önkormányzati tulajdonú konténerekbe helyezzék el hulladékukat. A megoldás nem járhat a környezet szennyezésének növekedésével.

Fenn kell tartani a **közbiztonság** jelenlegi színvonalát. Külső forrásból **térfigyelő kamerarendszer** kiépítése indokolt, melynek megvalósítására a 2025. évben a **versenyképes járások program** keretén belül lesz lehetőség.

Biztosítani kell a természeti és épített környezet megóvását, a fenntartható fejlődést. Mindezek érdekében **felül kell vizsgálni a településszerkezeti tervet**, további üdülő szolgáltató övezeteket kell kijelölni a már meglévő közművesített belterületen, több vegyes beépítési övezetet kell kijelölni a letelepedési szándék erősítése érdekében.
Új telkeket lehetőleg a már közművesített területen kell kialakítani, amennyiben pedig szükséges új terület bevonása ott a közművek kiépítése - a külön jogszabályban előírt mértékben - az érintetteket terhelje tulajdoni hányaduk arányában. Gondoskodni kell az új közművek kiépítéséhez szükséges tervekről is.

Az elmúlt évek szélsőséges időjárási eseményei, a rövid idő alatt lehulló nagy mennyiségű csapadék, a közműépítések után elmaradt helyreállítások, a fakitermelések, a települések mind nagyobb beépítettségének-burkoltsági arányának növekedésével nőtt az elvezetendő vízmennyiség, melyet az eddig kiépített vízelvezetők nem képesek elvezetni, így meg kell oldani a települések belterületén a **vízelvezetést**, a külterületen pedig a Gedeon pataknál **völgyzáró gát**at kell építeni, mely hozzájárulna a Nógrád megyében bekövetkezett természeti katasztrófák elleni védekezéshez. A **víztározó léte számottevően javítana idegenforgalmi adottságainkon**, bővítené a biológiai élőhelyek számát, minőségét.

Vagyongazdálkodás körébe tartozó feladat az évek óta kihasználatlan önkormányzati felépítményes ingatlanokhoz (Eötvös út – óvoda alatti ház, Deák F. u.-régi tájház, Mátraszentistván Vaskút u.-orvosi rendelőhöz tartozó ingatlan) funkció rendelése, hasznosítása vállalkozók bevonásával, továbbá az önkormányzati tulajdonú **szolgálati lakások felújítása.**
Fokozatosan szükséges **lecserélni a buszmegállókat**, a mátraszentimrei Deák F. úti „központi" buszmegálló funkcióbővítése, új településközpont kialakítása a cél.

Az önkormányzat **gazdálkodása**, **működése** során törekedni kell arra, hogy a településüzemeltetéshez, az önkormányzati kötelező feladatok ellátásához a központi normatív támogatások, a helyi adók és az önkormányzati szolgáltatások bevétele fedezetet kell, hogy nyújtsanak.
Az ingatlanértékesítésből származó bevételeket a pályázatok saját erő alapjaihoz, továbbá a fejlesztések alapjaihoz kell elsődlegesen felhasználni.
Biztosítani kell az önkormányzati kötelező feladatok a lehető leggazdaságosabb rendszerben történő ellátását.

Helyi adók tekintetében a cél a tervezhető saját bevételek biztosítása. A helyi adók rendszere szükséges az önkormányzati gazdálkodás biztonságához, kiszámíthatóságához, az önként vállalt feladatok finanszírozásához szükséges pótlólagos források előteremtésében. Településünkön a helyi adók nemcsak az önként vállalt feladatokat finanszírozzák, hanem kiegészítik a lakosságszám miatt alacsony normatív bevételeket, így egy része a biztonságos működés finanszírozásához szükséges.

A már bevezetett adókat (iparűzési adó, idegenforgalmi adó, telekadó, építményadó, kommunális adó) továbbra is meg kell tartani. Amennyiben központi rendelkezés következtében valamelyik adónem kiesik, úgy annak pótlását a már bevezetett adók mértékének emelésével szükséges megoldani, figyelembe véve ugyanakkor az adófizetők terhelhetőségét. Adóemelésről a képviselő-testület évente a költségvetési koncepció elkészítésekor dönt, figyelembe véve a várható bevételeket és kiadásokat.
A helyi adóhatóságnak kiemelt figyelmet kell fordítania a kinnlevőségek kezelésére, minden törvényes eszközt igénybe kell venni a beszedés hatékonyságának növeléséhez.
Törekedni kell arra, hogy az idegenforgalmi adó mind nagyobb hányadát idegenforgalmi célra, fejlesztésre fordítsa az önkormányzat.

Munkahelyteremtéshez az önkormányzat saját eszközeivel annyiban tud, illetve kíván hozzájárulni, hogy elsődlegesen helyi munkavállalót foglalkoztató vállalkozásokat bíz meg, illetve előnyben részesíti a helyieket foglalkoztató nem mátraszentimrei székhelyű vállalkozásokat. Ezt a célt az önkormányzat által kiírt pályázatoknál minden esetben fel kell tüntetni.
A nyári időszakban az önkormányzat munkanélkülieket kíván bevonni közmunka keretében.
Saját eszközeivel támogatja az önkormányzat a munkahelyteremtéssel kapcsolatos nagyobb volumenű beruházásokat.

Erősíteni kell a település **idegenforgalmi** vonzerejét, ennek érdekében el kell érni a szezonalitás oldását, tartózkodási idő meghosszabbítását. A vendégek településen tartása, a mind hosszabb tartózkodási idő elérése érdekében komplex attrakciófejlesztésekben kell gondolkodni (így különösen infrastruktúra, közterületek kezelése, szépítése, virágosítása, köztisztasági lehetőségek megteremtése, **ökoturisztikai mikrorégió**, egészségturizmus lehetőségeinek kiépítése) és komplex programcsomagokat kell tudni összeállítani a településen tartózkodóknak. Együtt kell működni a helyi vállalkozásokkal, civil szervezetekkel, mátrai településekkel, össze kell hangolni az idegenforgalmi szolgáltatásokat.

Támogatja az önkormányzat a meglévő kapacitás minőségi fejlesztését, **új attrakciók**, a szolgáltatások körének bővítését, a szabadidő eltöltését szolgáló komplex programok, termékek megjelenítését. El kell érni, hogy növekedjen a turizmus gazdasági súlya, amely egyidejűleg jelentené az idegenforgalomból élők jövedelmi, az önkormányzat adóbevételeinek növekedését.

Támogatni kell a helyi vállalkozásokat, civileket, és az egyházat **önkormányzati pályázat** keretén belül a rendelkezésre álló szabad forrásokból.

- **<u>Az önkormányzat támogatja az alábbi fejlesztéseket</u>**

Mátraszentimre település további fejlődésének egyik alapfeltétele a mátraszentimrei **bánya rekultivációjának** befejezése. Tárgyalásokkal és a település-együttes biztosította kapcsolatrendszerek felhasználásával el kell érni, hogy az állami tulajdonú Nitrokémia Zrt. az elkezdett munkát folytatni tudja. A község rendezési tervében a bánya területre elképzelt idegenforgalmi fejlesztéseink (lovas központ, vadas park, bányamúzeum, kilátó) csak a rekultiváció befejezését követően valósíthatók meg, melyben számít az önkormányzat a bányavállalkozó szakmai segítségére.
A rekultivációt követően az önkormányzat igényt tart a rekultivált terület tulajdonjogára.

Az önkormányzat egyértelmű feladata hogy a mátraszentistváni **Síparkot** és a Digitroll Kft-t támogassa. Közös cél, hogy a Sípark már megszokott színvonalon működjön, további fejlesztéseket, beruházásokat eszközöljön az ide látogató vendégek legnagyobb megelégedésére. A nyári időszakban attrakciófejlesztéssel lehet a kínálati oldalt bővíteni. Az önkormányzat támogatja egy kalandpark kialakítását. A Sípark színvonalas működése alapfeltétele a

szálláshelyek vendéglátóhelyek gazdaságos üzemeltetésének, a téli szezonban a vendégszám megtartásának, növelésének, ezáltal tartózkodás utáni idegenforgalmi adó és iparűzési adó bevétel megtartásának, növekedésének.

Komplex kerékpáros turisztikai kínálatot szükséges összeállítani településenként szálláshelyeket bevonni, kiépítve az alábbi szolgáltatásokat: szerviz, kerékpármosó, kerékpártárolás, kerékpárkölcsönzés, kerékpárszállítás, csomagmegőrzés, információs központok, pihenőhelyek, jelzőtáblák, térképekhez való hozzáférhetőség, ajánlatok a túraútvonalakról rendszerét.
A komplex szolgáltatás jelentős vendégéjszaka szám növekedéssel járna, munkahelyet teremtene, és adóbevételi többletet realizálhatna az önkormányzat.

Fafeldolgozó, fűrészüzem, pelletüzem, erdei termékek feldolgozása.

A Felső-Mátra idegenforgalmának, gazdasági működőképességének alapvető feltétele az állami utak állapotának javítása, a közlekedésbiztonság feltételeinek fenntartása. El kell érni a 2408-as **állami út Mátraszentimre-24-es számú főút közötti teljes szélességű aszfaltburkolását, az útszélek karbantartását, a vízelvezető rendszer helyreállítását, a korlátok cseréjét.**

A pályázati lehetőségek kihasználása érdekében a tervezett fejlesztésekre, beruházásokra engedélyes tervekkel kell rendelkeznie az önkormányzatnak.

Törekednünk kell a legnagyobb mértékű pályázati részvételre, a pályázati lehetőségek maximális kihasználására, nem veszélyeztetve azonban a napi településüzemeltetés biztonságát.

Mátraszentimre, 2025. április 30.

Előházi Péter
polgármester